

dnia 02.09.2025 r.

Szanowny Pan
Waldemar Żurek
Minister Sprawiedliwości

w oparciu o sygnały zgłaszane przez

, pozwalam sobie przedstawić postulaty zmian legislacyjnych, których wdrożenie przyczyni się do zwiększenia ochrony praw obywateli oraz spójności systemu prawnego.

1. Nagrody jubileuszowe pracowników samorządowych.

Pracownicy samorządowi, którzy po przejściu na emeryturę podejmują ponownie zatrudnienie, są pozbawieni prawa do nagrody jubileuszowej, nawet jeśli w trakcie tego zatrudnienia osiągają wymagany staż pracy. Wynika to z § 8 ust. 7 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1638). Rozwiązanie to pozostaje w sprzeczności z art. 11² Kodeksu pracy (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 277 z późn. zm.), a także z art. 32 i 45 Konstytucji RP, gdyż wprowadza nierówne traktowanie emerytów-powracających do pracy. Wnoszę o zmianę wskazanego przepisu poprzez rozszerzenie prawa do nagrody także na tę grupę pracowników.

2. Przywrócenie tytułu prawnego do lokalu komunalnego.

Uchwała Rady Miasta Krakowa nr XXX/749/19 z dnia 5 grudnia 2019 r. (§ 23) przewiduje obowiązek całkowitej spłaty zadłużenia w ciągu 12 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku eksmisyjnego. Rozwiązanie to w praktyce uniemożliwia przywrócenie tytułu prawnego osobom, które spłacają zadłużenie w ratach. Przepis pozostaje w kolizji z art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 725), gdyż nadmiernie ogranicza realne prawo lokatorów do zachowania mieszkania. Proponuję zmianę regulacji na wzór rozwiązań obowiązujących w Poznaniu, które dopuszczają przywrócenie tytułu w przypadku realizacji porozumienia ratalnego.

3. Brak legitymacji procesowej biologicznego ojca.

Na gruncie art. 62 § 1 oraz art. 63–70 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.) biologiczny ojciec dziecka, którego matka pozostaje w związku małżeńskim, nie ma prawa wystąpić z powództwem o zaprzeczenie ojcostwa męża matki. W praktyce jest on zmuszony zabiegać o interwencję prokuratora, który nie ma obowiązku podjęcia działań. Prowadzi to do faktycznego pozbawienia ojców prawa do uregulowania relacji rodzinnych oraz ogranicza prawa dziecka do tożsamości. Konieczne jest rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do wytoczenia powództwa o biologicznego ojca.

4. Rażąco wysokie prowizje i naliczanie odsetek od skredytowanych prowizji.

Brak jest ustawowych regulacji dotyczących wysokości prowizji bankowych i naliczania odsetek od skredytowanych prowizji. Powoduje to, że banki stosują mechanizmy nadmiernie obciążające konsumentów. Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2024 r. poz. 1497 z późn. zm.) nie przewiduje ograniczeń w tym zakresie, a orzecznictwo sądowe jest

rozbieżne. Konieczne jest wprowadzenie ustawowych limitów oraz zakazu naliczania odsetek od prowizji kredytowanych.

5. Niejasne przesłanki cenzury w zakładach karnych półotwartych i otwartych

Przepisy art. 91 pkt 10 oraz art. 105 § 4 Kodeksu karnego wykonawczego (Dz.U. z 2025 r. poz. 911) nie precyzują przesłanek stosowania cenzury korespondencji więźniów w zakładach półotwartych i otwartych. Powoduje to arbitralność decyzji administracji więziennej i nadmierne ograniczanie praw osób pozbawionych wolności. Wymaga to doprecyzowania ustawowego.

6. Status przedstawiciela skazanego.

Na gruncie art. 42 Kodeksu karnego wykonawczego brak jest jasnych regulacji określających rolę przedstawiciela skazanego w postępowaniach przed sądami penitencyjnymi. W praktyce zdarza się, że wnioski o udział przedstawiciela nie są rozpatrywane, a przedstawiciele nie są informowani o terminach posiedzeń. Brak sankcji za takie uchybienia osłabia gwarancje procesowe skazanych. Konieczne jest doprecyzowanie przepisów w tym zakresie.

Uwzględniając powyższe, uprzejmie wnoszę o rozważenie podjęcia przez Ministerstwo Sprawiedliwości inicjatywy legislacyjnej, której celem będzie doprecyzowanie i zmiana wskazanych regulacji prawnych.